

nekaterih krajih živahnejši. Bavarsko franški regimenti, ki so včeraj dopoldne Fresnoy z velikim pogumom vzeli, držali so ta kraj proti novim sovražnim napadom in so pripeljali še 100 vjetih. Delni sunki Angležev pri Roexu in Bullecourtu bili so odbiti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Med Winterbergom in cesto Corbeny-Berry-an-Bac pričele so zvečer sveže nastavljene francoske sile po bobenskem ognju z napadom. V vroči borbi bil je sovražnik deloma v bližinskem boju, deloma s protisunkom nazaj vržen. V ostalem je bilo bojno delovanje tudi na fronti Aisne in Champagne vsled vremena neznatneje nego prejšnje dni.

Vzhodno bojišče. Severno od Kirlibabe in južno od Valeputna- ceste bili so sunki ruskih kompanij lahko zavrnjeni.

Makedonska fronta je bila včeraj pozorišče ljutih bojev. Po močni artiljejski pripravi peljal je general Sarrail svoje zvezne čete med jezeroma Doiran in Prespa na mnogostevinih točkah k napadu. Posebno ljuto se je borilo ob Cerni, kjer so se dan in noč ponavljali sovražni navali pod najtežjimi izgubami za nasprotnika pred našimi postojankami popolnoma razbili. Isto usodo so imeli napadi sovražnika pri Grabesnici, ob Vardarju in zapadno jezera Doiran. Nemške in bolgarske divizije so sovražniku težki poraz prizadele.

Prvi generalkvartirnojester Ludendorff.

Nova Miljukova izjava o vojnih smotrih Rusije.

Ruski zunanji minister Miljukov je poslal zastopnikom Rusije v inozemstvu novo izjavo o vojnih smotrih Rusije. S to izjavo v Petrogradu delavski in vojaški svet ni zadovoljen. Miljukova brzoglavka slove:

Vladi, pri kateri ste poverjeni, izročite sledečo noto:

Ruska začasna vlada je izdala 27. marca oklic, ki izvaja, kako da sodi vlada svobodne Rusije o smotrih sedanje vojske. Zunanji minister mi naroča, naj Vam ta spis izročim in pristavlja v pojasnilo:

Naši sovražniki so zadnji čas poizkušali, da bi razdvojili zaveznike. Širili so nezmišljena poročila, čes, da namerava Rusija skleniti poseben mir z osrednjima monarhijama. Priloženo besedilo bo samo najbolje ovrglo take izmišljotine. Splošna načela, ki jih izraža začasna vlada, soglašajo popolnoma z visoko mislijo, ki so jo trajno najuglednejši državniki zveznih vesil do zadnjega časa označevali. Ta načela so se jasno izrazila tudi v besedah predsednika velike ljudovlade onstran morja, našega novega zaveznika.

Vlada bivšega ruskega režima se seveda ni mogla uglobiti in se uživati v misli glede na oprostivni značaj vojske, da se ustvari trajni temelj, na katerem bodo narodi mirno

Falkenhausen.

Generaloberst v. Falkenhausen, vodja enega nemškega armadnega oddelka,

von Falkenhausen.

bil je imenovan kot naslednik umrlega v. Bissinga za generalnega gubernerja v od Nemcev zasedeni Belgiji. Falkenhausen je vrhovni poveljnik 6. armade na Nemškem.

sodelovali, o prostosti zatiranih narodov itd. A prosta Rusija govori zdaj lahko besedo, ki jo bodo uleme moderne demokracije in hiti, da svoj glas združi z glasom zaveznikov. Preveva naš novi tok demokracije in svobode, zato ne morejo izjave začasne vlade tvoriti nikake pretveze, čes, da je polom starega poslopja povzročilo, da bi bila zato Rusija oslabela v skupnem boju vseh zaveznikov. Nasprotno: volja naroda, naj se nadaljuje svetovna vojska do končne zmage, ojačuje se bolj tisto čustvo odgovornosti, ki prešinja danes vse in vsakega posameznika.

Fellerjev dobrodejni, oživljaljoči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“

odpravi

sklepne bolečine.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 7 kron 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa- trg št. 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. 503

Vojna na morju.

32.500 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 5. maja. (W.-B.) Naši podmorski čolni so zopet 7 parnikov in 5 ladij na jadre z 32.500 brutto-register-tonami potopili, od teh 10 ladij v angleškem kanalu. Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet 20 parnikov potopljenih.

W.-B. Berlin, 7. maja. Zopet se je 11 parnikov, eno ladjo na jadre in en ribiški parnik s skupno 31.000 prostornih ton v Kanalu, v zalivu Biscaye in v Severnem morju potopilo. K preje objavljenim uspehom podmorskih čolnov poročati je še potopljenje 8 oboroženih angleških parnikov z okroglo 24.000 tonami in ene angleške ladje na jadra.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet lepi uspehi nemških podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 8. maja. V Srednjem morju je bilo 12 parnikov in 2 ladji na jadre nanovo potopljenih, med njimi 3. aprila oboroženi angleški parnik „Ardgask“ (4540 ton) z blagom iz Anglije na Francosko; dne 4. oboroženi angleški parnik „Parkgate“ (3232 ton) in neki neznani težko naloženi angleški parnik „City“-razreda od okroglo 7000 ton; dne 7. oboroženi angleški parnik „Maplewood“ (3239 ton) s 5175 tonami železne rude od Tunisa na poti v Anglijo; dne 8. italijanski parnik „Alba“ (1639 ton) s premogom za Italijo; dne 10. oboroženi francoski parnik „Esterele“ (2574 ton) z bombažem; dne 11. oboroženi angleški parnik „Cyfahrthsa“ (3014 ton) s 3800 tonami ovsu in vina iz Orana v Saloniki; dne 12. oboroženi angleški parnik „Gfengliffe“ (3673 ton) s premogom za Italijo; dne 15. polno zasedeni angleški transportni parnik za čete „Arkadian“ (8939 ton) v Egejskem morju, ki se je v par minutah po torpednemu strelu potopil in je potegnil veliki del čet seboj v globočino.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 12. m a j a : Cerkveni prostor v Ma-rein, okolica Gradec; St. Pankrazen, okraj

okolica Gradec; Slovenji Gradec*; Središče*, okr. Ormož; St. Johann**, okraj Arvež; Lem-berk**, okraj Šmarje pri Jelšah; Brežice* (svinjski sejem).

Dne 13. maja Mautern.

Dne 14. m a j a : Stainz**, Fischbach, okr. Birkfeld; Eggersdorf, okr. Gleisdorf; Rogatec**; Fürstenfeld**; Mautern**.

Dne 15. m a j a : Sv. Jurij v Slov. Gor.* okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; Turnau, okraj Afenz; Ormož (sejem za klavno živino).

Dne 16. m a j a Pilštanj**, okraj Kozje, Bizejsko, okr. Brožice; Sv. Martin**, okraj Kozje; Weiz**, Neudau, okr. Hartberg; St. Ilj**, okr. Maribor; Radgona**; St. Georgen a. d. Stiefling**, okr. Wildon; Vojniki**, okraj Celje; Konjice**, Lankowitz, okr. Voitsberg, Ligist**, okr. Voitsberg; Imeno, okraj Kozje (sejem za klavno živino); Breg pri Ptujju (svinjski sejem).

Dne 18. m a j a : Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 19. m a j a : Sv. Lenart v Slov. Go-ricah**; Pöllauberg**, okr. Pöllau; Brežice* (sejem za klavno živino).

Dne 21. m a j a : Preding**, okr. Wildon, Hirschegg-Rein, okr. Hartberg; Sv. Lovrenc**, okr. Maribor.

Dne 22. m a j a : Loka**, okr. Laško, Ormož (sejem za klavno živino).

Dne 23. m a j a : Brežice**; Maribor; Imeno, okr. Kozje (svinjski sejem).

Dne 24. m a j a : Neuberg**, okr. Münz-zuschlag; Breg pri Ptujju (svinjski sejem).

* * *

Perično korenje, dobro krmilo. Perika, tudi perična skrada, boreč imenovana, je zelo siten plevel. Njena trebljenje spomladi z brano ali z ročnim orodjem je ba tako potrebno, kakor zamudno delo. Vkljub vsem za htevam, da bi periko zbirali, jo skoraj v vseh krajih še vedno sušijo na potih in jo končno kar sežgejo. To je pa bila že v mirnih časih velika potrata. V vojni dobi pa sežiganje peričnega korenja ni samo potrata krmilnih vrednosti, temveč je tudi posebno zaradi tega neumestna, ker je perika jedini rastlinski odpadke, ki zamore pri konjih nadomestiti oves po svojih oživljaljočih učinkih. Vrhu tega ima perično korenje tudi krmilno vrednost slabšega ovsu. Perično korenje se pripravi za krmiljenje, da se najprej skrbno otrebi zemlje in kamenja ter snažna opere. Nato se posuši kakor seno. Za prevažanje se najbolje poveže s slamo. Pred krmiljenjem se seseka. Zdi se, ko je v marsikaterih krajih silna potreba, da se porabi zadnje ovseno zrno za setev in človeški živež, je pa dolžnost vsakogar vplivati na to, da se perično perje ne zametuje, kakor se je dogajalo doslej. Z ozirom na pomni čas se priporoča, da se perično korenje pri lepem vremenu zbira in ob deževnih dneh pa snaži in razpošlji. Komur se krmiljenje doma ne zdi primerno, lahko doseže lep dobiček, ako odda oprano in povezano korenje, ki se plačuje po 25 K za 100 kg na zraku posušenega krmila. Prevzemna mesta, katere pripravlja »Glavna zbiralnica pri c. kr. uradu za ljudsko prehrano« po celem Avstrijskem, začnejo v kratkem s svojim delovanjem. Potem bo vsakomur mogoče, da odda v neposredni bližini svojega stanovišča zbrano, posušeno in v lepem vremenu spravljeno perično korenje. Vsi naj marljivo zbirajo; kdor živi na deželi, bodisi uradnik, vojak, učec ali zasebnik, in v svojih prostih urah zbira po njivah periko, pomnožuje krmila in zvišuje prihodnjo žetev.

Posestniki vinogradov! Sadite letos nizki fižol v inograde! K temu oklicu v zadnji številki »Glasnika nam poroča gospod vinarski komisar P u k l a v e c naslednje: Tukajšnja podružnica vojničnega prometnega zavoda (Zweigstelle Graz der Kriegsetreide-Verkehrsanstalt) je obljubila prepustiti vinogradnikom neko množico semenskega fižola nizkih plemen za nasad po vinogradih s pogojem, da se naročila vpošljejo po dotičnih c. k. okrajnih žetevnih komisarijih naravnost na zavod. Žetevni komisariji se morajo zavezati, da bodo saditev fižola v vinogradih nadzorovali ter v srhu pospeševanja te akcije o nasadih vodili zapiske. Dotični gospodje žetevni komisariji se tedaj naprosijo, da nakano po možnosti popirajo!

Lučice (čebula) za pomladni nasad. Mesto za izjavno in sadje prodaja lučice v izvirnih vrečah po 50 kg, kilogram po K 6.80. Kdor hoče kaj naročiti, naj se nemudoma prijavi pri Gemüse- u. Obstverwertungsbüro Wien I., Kohlmarkt 1 (brzojavni naslov: Geos).

Pritožbe o nadomestnih krmilih. Deželni krmilni inšpektorat c. k. nadomestništva naznanja: V slednjem času se pritožuje marsikateri živinorejec, da dobavlja od deželnega mesta za krmila slaba nadomestna krmila. Pritožbe niso opravljene, kajti nadomestna krmila se sestavljajo po tačasnih predpisih strokovnega odbora c. kr. ministerstva za pojedelstvo v smislu ukaza z dne 30. avgusta 1916, drž. zak. št. 277. Imenovani strokovni odbor pri tem uvažuje pričujoče surovine, iz katerih se pripravljajo krepilna krmila, in se ozira posebno na to, da se snovi popolnoma izrabijo in enakomerno pripravijo. Ker nedostaja otrobov in oljčnih tropin (prge), ne morejo biti krepilna krmila kakor v prejšnjih časih, vendar si prizadeva strokovni odbor, ko dela predpise o mes-

da se po možnosti ozira na primerno sestavljanje krmilnih snovij. Pri krmiljenju z nadomestnimi krmili, ki so zmešana s sladkorjevo goščo (melaso), torej s sušnimi krmili, se delajo napake, ker največ konjerejev krmila napačno rabi. Suho krmilo se naj kratko pred obrokom s slamo ali seno sečko pomeša in malo namoči. Ker se mora vsaka žival še le privaditi novemu krmilu, se sme pokladati krmilo v prvih 14 dneh le po največ od pol kilograma do 3 kilograma zmešano s slamo ali seno sečko in malo pomočeno. Prejemniki suhih krmil bodejo odslej dobavljali od tovarnih hiš navodila za pravilno uporabo krmil. Pripomniti pa da se naročajo nadomestna krmila izključno le pri Landesfüttermittelstelle, Gradec, Salzamtsgasse 3.

General Kačtalinski.

Pri zadnjem uporu v Petersburgu bil general Kačtalinski, katerega sliko

opisujemo, od nekega neznanega moža umorjen. Bil je 68 let star in dobro znan iz rusko-japonske vojne. Takrat je bil namreč poveljnik vzhodno-sibirske strelske brigade.

Razno.

Nova postava za varstvo najemnikov stanovanj (Mieterschutzgesetz) ima glasom v „W. Z.“ objavljeni ministerijalni odredbi m. dr. tudi v sledečih štajerskih občinah veljavo: Celje, Celje-okolica, Vransko, Braslovče, Vojnik, Lemberg, Žalec, Sv. Juri j. ž., Šmarje pri Jelšah, Trbovlje, Laško, kraj Hrastnik občine Dol, Konjice, Ljutomer, Zgornja Radgona, Radince, Veržej, Ptuj, Ormož, Krčevina, zdravilišče Rogaska Slatina, Središče, Brežice, Rogatec, Verstej, Radgona. — Določbe naredbe veljajo tudi za zvišanja obrestne mere na oddanih realitetah ležeče hipoteke, ki so bila določena po 27. januarju 1917; nadalje veljajo tudi za zvišanja najemščine, ki so se sklenila po 1. februarju 1917. Ta cesarska naredba stopila je takoj v veljavo.

Aretacija živinskega nakupovalca. Na predlog državnega pravdnštva v Gradcu sta se te dni v Feldbachu 46 letni lastnik pivovarne Emil David in 44 letni hišni posestnik ter trgovec s pivom, Johan Fauster, aretirala in deželni sodnji oddala. Vzrok zato so dale velike sleparije, ki jih je izvršil David kot nakupovalec živinske vnovčevalnice v škodo tega zavoda ter kmetov. Zadeva gre nazaj do poletja lanskega leta. Ko so prišli septembra meseca Davidovim sleparijam na sled, bil je takoj odpuščen kot nakupovalec živine. Poizvedbe v celem okraju so dognale zdaj velikost teh sleparij, tako, da se je zamoglo aretacijo naročiti. Fauster je bil pri Davidu kot pomočnik v gospodarstvu in slepariji uslužben. V gotovih krogih pa res smrdi, smrdi...

Utonil je kočar Ferdinand Orlčnik v Zavrhu pri Celju. Padel je raz nekega mosta v potok in utonil.

Babinci pri Ljutomeru. Piše se nam: Iz solzne doline so se nam preselili v večno veselje po kratki bolezni dne 28. aprila t. l. preljubi naš oče Ivan Kosi, čevljar, v starosti 53 let; podeljeni so jim bili sv. zakramenti za umirajoče. Bili so pravičnega značaja vsepovsod in dobri delavec vsakemu; moč je oslabela in Gospod jih je poklical k sebi. Vsem tistim, ki ste spremili mojega blagega očeta do hladnega groba, posebno pa gosp. organistu Zacherlu, izrekam prisrčno zahvalo; Bog Vam plačaj Vaš trud in pet, katero ste storili mojemu rajnemu očetu. Svidenje nad zvezdami! Večna luč naj jim sveti, naj v miru počivajo. Ostali domači ostanemo žalujoči kot vedno nepozabljivi do Vas v molitvi. Ferdinand, starejši sin, kot pek.

Šesto avstrijsko vojno posojilo je razpisano. Pošte in razni denarni zavodi bodo sprejemali prijave za 6. vojno posojilo v času od 10. maja do 8. junija 1917. Vojno posojilo se deli na dve vrsti: 1. davkaprosto 5½% državno posojilo in 2. davkoproste 5½% državne zakladnice. Za prvo vrsto vojnega posojila se bo moralo vplačati 100 K vrednosti 92 K 50 v, za državne zakladnice 94 K. Državno posojilo se bo izzrebalo in odplačalo v letih 1923 do 1957, posojilo na državne zakladnice pa se bo vrnilo dne 1. maja 1927. Slovenci in Slovenke, podpisujte vojno posojilo pri naših domačih denarnih zavodih!

Zadružništvo, klerikalci in politika. Notranji

boj v slovenski klerikalni stranki postaja vedno očitnejši in zanimivejši. Zdaj se prav hudo lasajo, gospodje klerikalni konkurenti iz Štajerske in Kranjske. Tako piše zadnja mariborska „Straža“ z debelimi črkami dobesedno:

„Zadružništvo in politika. Iz zadrugar-skih krogov dobimo: Pod napisom „Zadružništvo in politika“ je priobčil v sobotnem „Slovencu“ nekdo članek, ki je gotovo načelniku S. L. S. mnogo bližji nego resnici. Konstatiramo, da je načelnik S. L. S. v lastni osebi lansko leto intenzivno delal proti Z. Z. in G. Z. z razširjanjem novic in govoric, ki niso bile v korist složenemu delovanju pri imenovanih zavodih. Vsaka nasprotna trditev je laž. Konstatiramo, da si je načelnik S. L. S. med tem ustanovil Ilirsko banko in postal predsednik njenega upravnega sveta. Ko je bila Ilirska banka ustanovljena, je postala skrb bančnih krogov aktualna, da si za svojo banko zasigurajo bogat dotok iz kreditnih zavodov. Nadzorstvo Z. Z. je bilo po svoji večini pod vodstvom upravnega svetnika dr. Pegana za ta načrt. za to so zahtevali bančni krogi, da se voli dne 30. dec. 1916 staro nadzorstvo. Tudi načelnik S. L. S. je, kakor „Slovenec“ člankar priznava, posegel vmes, da se izvoli staro nadzorstvo, posegel torej vmes na korist Ilirske banke, pri kateri je bil predsednik upravnega sveta in delničar. Za razdor v vseslovenski zadružni organizaciji ni bilo stvarnega povoda, kajti tega tudi gospodje pri Z. C. ne bodo hoteli trditi, da bosta upravna svetnika I. b. dr. Lampe in dr. Pegan uveljavila nove zadružne ideje, ker v dosedanem svojem zadružnem delovanju — in to je lepša povelovica njihovih let — niti starih načel nista udeležila v splošno zadovoljnost. Tudi upravni svetnik I. b. Traven ni imel stvarnih razlogov za razdor, k večjemu da je bil oviran v svoji in svojega brata kupčijah. Da skrbi za zdravo zadružništvo, je imel dovolj časa, priložnosti in plače. Dejstvo je in ostane, da so krogi okoli Ilirske banke zanesli razdor v vseslovensko zadružno organizacijo, da bi dobili vsaj del organizacij za svojo banko. To se jim je posrečilo, za to hočejo sedaj mir. Kakor pravi sobotni „Slovenec“, je načelnik S. L. takrat obenem vodilna oseba Ilirske banke, zares vse pravočasno predvideval. Ker se člankar po dogodkih, katerih priča smo bili, frivolno sklicuje tudi na demokratično načelo, konstatiramo, da na občnem zboru manjšina ni hotela več priznati večinskega principa, ampak zahtevala, da se njej ukloni večina. Tudi to je malo demokratično, da člankar deli kranjske zadruge v bolj in manj ugledne. — Z zadružnim bojem se štajersko politično vodstvo dosedaj ni bavilo in dalo nobene izjave, za to služi podukovanje sobotnega člankarja le, da se v javnosti kali čistost resnice. Ali pa res ne bo potrebno zavzeti stališča, ker se je razbila od kranjskih bančnih krogov v lastne interese vseslovenska zadružna organizacija, o tem odločevati ni naša stvar“.

Ali ni zanimivo? Klerikalci v Mariboru justificirajo naravnost itak hudo umazanega načelnika vseslovenske klerikalne stranke in deželnega glavarja kranjskega dr. Ivana Šušteršiča. Prav zanimivo! Dr. Šušteršič je danes od vseh poštenih ljudi pravilno ocenjen. Seveda pa s tem ni rečeno, da so tisti tudi klerikalni gospodje v Mariboru, ki ga zdaj strupeno napadajo, le za en las boljši. Mi nočemo izvršiti kakšno razzalljenje časti kaplana in poslanca dr. Antona Korosec; ali koliko se razlikuje ta gospod od dr. Šušteršiča? Konkurenta sta v političnem „kšeftu“, to je vse in ker imata oba precej dobri želodec, sta drug drugemu napoti... Pa še nekaj naj še danes opomnimo: nam je seveda le prijetno, ako se kranjski klerikalci in štajerski klerikalci osebno psujejo in si lumparije na tonzurirane glave mečejo; ali kaj bi bili gospodje rekli, ko bi